

Q&A Ontwikkeling van valorisatieproducten om evidence-informed klaspraktijken te versterken

03/06/2025 – Q&A tijdens infosessie

Het wetenschappelijk onderzoek gaat vooraf aan het valoriseren. Waar zit de grens of afbakening voor jullie?

We merken dat er veel en degelijk onderwijsonderzoek gedaan wordt maar dat de stap naar de praktijk buiten de scope of de projecttijd valt. Vanuit Leerpunt willen we onderwijsonderzoekers stimuleren om hun wetenschappelijke inzichten te vertalen naar de praktijk en dat doen we met behulp van de oproep voor valorisatieproject. Het is belangrijk om te weten dat onderzoek zelf tijdens het valorisatieproject **niet** de bedoeling is. Het gaat echt over het valoriseren van degelijk wetenschappelijk onderzoek. Je toont dus aan dat valorisatie niet gelukt is (hier was geen budget voor voorzien of je hebt een valorisatieproduct ontwikkeld maar je voelt dat er nog veel ruimte is om nog andere materialen te voorzien om je onderzoek nog sterker te verankeren in het werkveld).

Je verantwoordt duidelijk waarom de stap naar valorisatie niet genomen is. Als het wel opgenomen was in de projectaanvraag van de vorige financiering, waken we uiteraard over de dubbele financiering (zie verder in de Q&A). Een verklaring van bijvoorbeeld de opdrachtgever (bv. het Departement Onderwijs en Vorming) die aangeeft dat valorisatie omwille van bepaalde redenen niet is kunnen gebeuren, kan je opnemen in bijlage.

Verwachten jullie dat het projectteam divers is van achtergrond?

Het team dat meewerkt aan het project stel je best samen op basis van de doelen die je wil bereiken en welke producten je zal ontwikkelen tijdens het valorisatieproject. Het is vooral belangrijk om in het achterhoofd te houden dat je projectteam de nodige (inhoudelijke en wetenschappelijke) expertise moet bezitten want hier word je op beoordeeld. Daarnaast geven we in de projectoproep mee dat de producten bruikbaar en toegankelijk moeten zijn én dat je moet samenwerken met de onderwijspraktijk. Je hebt dus zeker onderwijsprofessionals nodig die je kan consulteren, in welke rol dan ook. Verder zijn er geen richtlijnen over welke profielen of experts je in je projectteam moet opnemen.

Valt praktijkgericht onderzoek onder wat jullie benoemen als wetenschappelijk onderzoek?

Praktijkgericht onderzoek kan vallen onder definitie van wetenschappelijk onderzoek. We verwijzen graag naar de kwaliteitscriteria die we binnen Leerpunt hanteren. Deze kwaliteitscriteria vormen de basis van wat wij als kwalitatief onderzoek of kwalitatieve valorisatieproducten beschouwen (<https://leerpunt.be/kwaliteitscriteria>).

Jullie stellen in de oproep als voorwaarde dat het valorisatieproduct op de website van Leerpunt moet komen. Hoe zien jullie dit in functie van bijvoorbeeld educatieve technologie of een mogelijke ontwikkeling van technologie die een integratie kent in Smartschool?

We hebben minimaal de link naar het gratis publiek platform nodig, net als de bronbestanden als back-up. Dan wordt er per project individueel met de dienst communicatie bekeken op welke manier we dit best integreren binnen de website van Leerpunt. Het is dus zeker a priori niet onmogelijk om educatieve technologie te ontsluiten via de website van Leerpunt en dus zeker mogelijk om voor deze producten een valorisatieproject in te dienen.

Echter, enkel een integratie in bijvoorbeeld betalende platformen als Smartschool is niet de bedoeling. Smartschool is geen gratis toegankelijk platform voor scholen waardoor het valorisatieproduct niet zal voldoen aan de ontvankelijkheids- en financieringsvoorwaarden en dus in de eerste fase al onontvankelijk verklaard zal worden. De producten die voortvloeien uit de valorisatieprojecten moeten te allen tijde gratis ter beschikking staan van alle onderwijsprofessionals.

Mogen de producten die ontwikkeld worden ook in huisstijl van de eigen organisatie gemaakt worden, of moet dit in de huisstijl van leerpunt? Hoe zien jullie dat?

Zoals je kan lezen in het oproepdocument, vragen we om de valorisatieproducten vorm te geven in de huisstijl van Leerpunt. We bezorgen jullie aan de start van het project de huisstijlgids en de communicatierichtlijnen zodat dit duidelijk is vanaf het ontwikkelproces. Je kan dan de vormgeving binnen je projectteam opnemen of een ontwerp bureau inschakelen om deze vormgeving te voorzien. Als je het laatste opteert, voorzie je dit ook best in je budget.

Uiteraard is het wel toegestaan (en zelfs aangeraden) om de logo's van je eigen organisatie of kennisinstelling toe te voegen. Omdat je als projectteam of organisatie/kennisinstelling eigenaar bent en blijft van de ontwikkelde materialen, zullen we ook telkens vermelding maken van jou/jullie.

Veronderstel dat je materiaal hebt dat je verder wil valoriseren, waar toch ook nog nascholing voor nodig is. Kan een nascholing onderdeel zijn van het product binnen een valorisatieproject?

Een nascholing is inderdaad een manier om wetenschappelijk onderzoek te valoriseren, maar het is niet evident om in een valorisatieproject in te bedden. De valorisatieproducten binnen een valorisatieproject moeten voldoen aan de kwaliteitscriteria opgesteld door Leerpunt (<https://leerpunt.be/kwaliteitscriteria>). Dit betekent dat het duurzaam en gratis ter beschikking gesteld moet worden voor *alle* scholen of onderwijsprofessionals die de nascholing willen bijwonen. De criteria toegankelijkheid en bruikbaarheid zijn hier een belangrijke graadmeter.

Een betalende nascholing is geen mogelijkheid, want dan voldoet het valorisatieproduct niet aan de ontvankelijkheids- en financieringsvoorwaarden en zal het project in de eerste fase onontvankelijk verklaard kunnen worden.

Wat begrijpen jullie onder 'Inhoudelijke aansluiting bij bestaande en wetenschappelijk onderbouwde kennisbasis'? Gaat dit enkel over pedagogisch onderzoek of kan dit gaan over wetenschappelijk onderzoek in het algemeen (bv. onderzoeksproject rond klimaatverandering)?

Het kan over wetenschappelijk onderzoek gaan in het algemeen maar het moet te linken zijn met de thema's uit toolkits, leidraden en/of de kennisagenda. De ontwikkelde kennis binnen dat wetenschappelijk onderzoek wordt dan in het valorisatieproject verder doorvertaald naar de klas- of schoolpraktijk.

Ik mis de koppeling met het vakinhoudelijke. Moet dit algemeen materiaal zijn of mag het gericht zijn op een specifiek vak?

Kan beiden. Veel valorisatieproducten zijn algemeen opgevat, maar vakinhoudelijke valorisatieproducten zijn zeker ook een mogelijkheid. Belangrijk is dat er steeds een koppeling gemaakt wordt met thema's uit de toolkits, leidraden of de kennisagenda én dat het versterken van het pedagogisch- didactisch handelen en het stimuleren van het evidence-informed werken van de onderwijsprofessionals een centrale plaats krijgt.

Moet het om lesmateriaal voor leerlingen gaan of kan didactisch materiaal voor leraren ook, bv. een kader om lessen te maken voor een bepaald vak?

Dit kan beiden. We leggen wat dit betreft geen richtlijnen op.

De valorisatieproducten richten zich op de onderwijsprofessional. In het oproepdocument wordt ook de lerarenopleiding en de student-leraren genoemd als mogelijke gebruikersgroep. Er kunnen dus met andere woorden valorisatieproducten ontwikkeld worden voor deze groep van onderwijsprofessionals? Betekent dit dan dat het valorisatieproduct zich ook kan richten op het hoger onderwijs, en niet enkel op het kleuter- en leerplichtonderwijs zoals omschreven bij het doel van de oproep?

Het klopt dat lerarenopleidingen en student-leraren bij de gebruikersgroep of de onderwijsprofessionals behoren waartoe Leerpunt zich richt maar niet bij uitbreiding het hele hoger onderwijs. De valorisatieproducten kunnen gericht zijn aan student-leraren maar het is belangrijk dat het indirect – bijvoorbeeld via de student-leraren – ingezet kan worden in het kleuter- en leerplichtonderwijs.

Bij wetenschappelijk onderzoek zijn publicaties nodig. Bedoel je dan dat het artikel al gepubliceerd is?

Het is zeker niet nodig dat het wetenschappelijk onderzoek reeds in een A1 tijdschrift gepubliceerd is met een hoge impactgraad. Als het tijdschrift een betrouwbare publicatiebron is, en er een peerreviewproces vooraf gaat aan de publicatie, is dat ook voldoende.

Is het onderzoek afgerond, maar heb je nog geen publicaties in een tijdschrift, is het ook voldoende om te verwijzen naar het algemene eindrapport van het wetenschappelijk onderzoek. Het meeste wetenschappelijk onderzoek wordt op AAwebsite van de eigen kennisinstelling/organisatie vaak toegelicht dus kan je ook hiernaar verwijzen. Het onderzoeksrapport (al dan niet onder embargo) delen als bijlage bij je projectaanvraag kan ook altijd. We behandelen de projectaanvragen steeds met de nodige discretie en verwachten dit ook van onze beoordelaars.

De kwaliteitscriteria van Leerpunt worden als leidraad gebruikt voor de beoordelaars om o.a. de wetenschappelijke kwaliteit van het achterliggende onderzoek te beoordelen. Deel dus zeker voldoende informatie zodat de beoordelaars een goed zicht krijgen op deze criteria (bv. o.a. doorging de publicatie of de rapportering een proces van peer review).

Mag het materiaal ook op de website staan van de eigen organisatie? Naast de website van leerpunt?

Ja, absoluut. Dit moedigen we ook aan. De valorisatieproducten zullen via de website, de events en de kanalen van Leerpunt verspreid worden. In de projectaanvraag sta je daarnaast ook stil bij de verdere verspreiding via de eigen kennisinstelling of organisatie. Op welke manier kan je het materiaal verder dissemineren en

verduurzamen? Het is dus zeker aan te raden om een eigen communicatie- en disseminatieplan op te nemen.

Zijn er richtlijnen in wat betreft personeelskosten? Is er een bepaalde verhouding tussen personeel en prestatie van derden (jobstudenten, interim, freelancers) die we moeten bewaken?

Hoe het budget besteed wordt binnen het valorisatieproject laten we volledig vrij. Wel geven we graag mee dat (1) de redelijkheid van het budget expliciet opgenomen is in de beoordelingscriteria; en (2) deskundigheid een belangrijk beoordelingscriterium is. Wie je dus wanneer inzet om het valorisatieproject te ontwikkelen en welke budgetten je hiervoor voorziet, wordt mee onder de loep genomen door de beoordelingscommissie.

Jullie geven aan dat de valorisatieproducten vrij toegankelijk zijn en leraren/scholen de materialen dus vrij kunnen gebruiken. Kunnen bv. uitgeverijen deze materialen dan ook gebruiken voor hun methodes? Hoe gaan jullie hiermee om?

Het klopt inderdaad dat alle materialen die via Leerpunt ontwikkeld of ontsloten worden volledig gratis ter beschikking worden gesteld van iedereen die hiervan gebruik wil maken. Externe partijen, zoals uitgeverijen, zijn eveneens verbonden aan de licentie waar gebruik van gemaakt zal worden in de ontwikkeling van de valorisatieproducten. Concreet gaat het over de Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel (CC BY-NC) licentie. Zoals in de projectoproep te lezen is, staat deze licentie ieder toe het werk te downloaden, hergebruiken, herpubliceren, delen met anderen, afgeleide werken te maken en er verder op te werken zolang dit gebeurt met een correcte naamsvermelding en dit voor niet-commerciële doeleinden wordt gebruikt. Gebruikers van het valorisatieproduct mogen het materiaal downloaden, delen en hergebruiken voor niet-commerciële doeleinden mits accreditatie aan de oorspronkelijke auteurs en Leerpunt. Externe partners kunnen de valorisatieproducten dus niet zomaar voor commerciële doeleinden gebruiken.

Q&A oproep 2024 (aangepast aan de kleine wijzigingen in 2025)

Hoeveel valorisatieprojecten kunnen goedgekeurd worden in deze ronde?

In deze oproep is er €150.000 voorzien voor valorisatieprojecten. Elk project kan een maximum van €30.000 aanvragen. Dit betekent dat we minimaal 5 projecten kunnen goedkeuren binnen deze oproep.

Zijn er voorbeelden van goedgekeurde valorisatieprojecten?

Die zijn er. Je kan er meer over lezen via deze link: <https://leerpunt.be/updates/detail/7-valorisatieproducten-2024>

Komen valorisatieproducten uit lopend en nog niet afgewerkt onderzoek in aanmerking?

Nee, het onderzoek op basis waarvan je een valorisatieproduct wil ontwikkelen, moet een afgerond wetenschappelijk onderzoek zijn. Dit staat ook zo beschreven in het oproepdocument horend bij de projectoproep van 2025. Op deze manier kan de wetenschappelijke kwaliteit goed beoordeeld worden.

Daarnaast is één van de financieringsvoorwaarden dat het valorisatieproject geen dubbele financiering ontvangt. Hiermee bedoelen we dat het valorisatieproduct dat je indient binnen deze oproep niet al eerder via een ander kanaal gefinancierd mag zijn. Doordat we het valorisatieproject laten volgen op een afgerond wetenschappelijk onderzoek is deze dubbele financiering sneller op te sporen. Als je een afgerond onderzoek als basis gebruikt voor een valorisatieproject waar in de initiële projectaanvraag wel verwezen wordt naar de ontwikkeling van valorisatieproducten, maar hier door tijdsgebrek of andere vertragingen, geen tijd meer voor was, is het mogelijk om dit te duiden in de projectaanvraag. Je kan hier als projectpromotor bijvoorbeeld een verklaring laten opmaken door het financieringskanaal met daarin neergeschreven waarom de stap naar de praktijk nog niet genomen werd.

Volstaat een zelf uitgevoerde literatuurstudie als wetenschappelijke basis om van daaruit valorisatieproducten te ontwikkelen?

De focus van de aanvraag omtrent ontwikkeling van de valorisatieproducten ligt momenteel op a) ofwel eigen uitgevoerd onderzoek of b) onderzoek waar je als onderzoeker bij betrokken was of waar je expliciet de toestemming voor kreeg van de oorspronkelijke auteurs die mogelijks al binnen jouw eigen onderzoeksgroep werken. Het is wel belangrijk om mee te nemen dat de beoordelingscommissie het voorafgaande wetenschappelijk onderzoek mee in beschouwing zal nemen wanneer ze kijken naar wetenschappelijke kwaliteit van het voorstel. Het voorafgaande onderzoek, waarbij je wetenschappelijke bevindingen zelf hebt samengebracht, dient dus van hoogstaande kwaliteit te zijn voor er valorisatieproducten ontwikkeld kunnen worden.

Hoe zien jullie de toestemming van die andere/externe onderzoekers? Dient dit dan al bij de projectaanvraag bevestigd te worden, of in de loop van de uitvoering van het project?

Als je op een onderzoeksproject aan de slag was maar intussen zelf een andere job hebt; of iemand was door jou aangesteld om onderzoek uit te voeren maar is intussen zelf ook elders werkzaam, dan is het inderdaad de bedoeling dat je reeds toestemming hebt als je een projectaanvraag indient. Indien dit het geval is, graag reeds schriftelijke toestemming toevoegen als bijlage aan het projectvoorstel. We gaan er dan vanuit dat auteursrechtelijk alles geregeld is (en het dus gratis ter beschikking mag worden gesteld). Dat moet dus bij de projectaanvraag geregeld zijn.

Is er een sjabloon voorzien voor de expliciete toestemming van onderzoekers als je je baseert op onderzoek dat door anderen is uitgevoerd?

Nee, dit sjabloon is er niet. Hiervoor dien je zelf iets op te stellen.

We willen een praktijkslag maken van recente wetenschappelijke bevindingen (bv. ook uit internationaal onderzoek) die meer algemeen van aard zijn en die we niet zelf hebben gegenereerd. Kan dit?

Hier is het belangrijk om te kijken naar een aantal zaken. Het is eerst en vooral belangrijk dat de wetenschappelijke bevindingen zich binnen je eigen onderzoeksexpertise bevinden. Daarnaast is het belangrijk helder te krijgen voor welk stuk van het onderzoek dat je financiering zoekt. Zoek je financiering voor het reviewwerk en het bundelen van wetenschappelijke bevindingen? Dan is de oproep voor het ontwikkelen van valorisatieproducten niet de juiste. Wil je op basis van een voorafgaande studie rond die wetenschappelijke bevindingen bepaalde valorisatieproducten ontwikkelen die een impact zullen creëren in het onderwijsveld, is een aanvraag in deze oproep mogelijk. Het is wel belangrijk om mee te nemen dat de beoordelingscommissie het voorafgaande wetenschappelijk onderzoek mee in beschouwing zal nemen wanneer ze kijken naar wetenschappelijke kwaliteit van het voorstel. Het voorafgaande onderzoek, waarbij je wetenschappelijke bevindingen zelf hebt samengebracht, dient dus van hoogstaande kwaliteit te zijn voor er valorisatieproducten ontwikkeld kunnen worden.

Komt het volgende in aanmerking: Als output van een pilootproject werkten we een tool uit. Die tool hebben we via vervolgonderzoek uitgetest in de praktijk (februari 2024–juni 2024) en hierrond data verzameld bij onderwijsprofessionals die deze tool hebben uitgetest. We zouden deze nu willen aanpassen en optimaliseren op basis van de data die we momenteel aan het verwerken zijn.

Als we deze vraag goed begrijpen, werd deze toolkit ontwikkeld tijdens een pilootproject dat reeds een financiering ontving. Omdat de toolkit vanuit andere projectfinanciering ontwikkeld werd, kunnen we het optimaliseren van de toolkit niet financieren omdat

het dan zou gaan om een dubbele financiering. Wat wel mogelijk zou zijn, is dat er op basis van het onderzoek een nieuw valorisatieproduct wordt ontwikkeld, daarvoor zou wel een valorisatieproject aangevraagd kunnen worden.

Moeten alle producten in co-creatie met leraren gemaakt worden? Met andere woorden: moeten leraren die voor de klas staan mee in het projectteam zitten of zijn focusgroepen/klankbordgroepen voldoende om het werkveld te betrekken?

Het is niet de bedoeling dat elke stap in het ontwikkelproces volledig samen met de onderwijspraktijk wordt genomen. Wat we wél belangrijk vinden, is dat er gedurende het proces op een betekenisvolle manier afstemming en betrokkenheid is met actoren uit het werkveld zoals bijvoorbeeld leraren, zorgcoördinatoren, directies of andere relevante praktijkpartners. In het oproepdocument kan je dan ook lezen dat we verwachten dat er ervaring is in de onderwijspraktijk of dat er onderwijsprofessionals vanuit de klas- of schoolcontext op zijn minst geconsulteerd worden tijdens de ontwikkeling van het valorisatieproject. Door onderwijsprofessionals te betrekken bij de ontwikkeling vergroot je de impact van het product doordat je noden, wensen en verwachtingen kan meenemen in het ontwikkelproces en dus zo de kans vergroot dat je een waardevol product ontwikkelt dat tot op de klasvloer doorstroomt.

Geniet net-overschrijdende co-creatie de voorkeur?

Disseminatie gebeurt altijd netoverschrijdend, tijdens de ontwikkeling van het valorisatieproduct wordt er vooral gekeken naar de duurzaamheid en de brede inzetbaarheid van het product in het onderwijslandschap.

In de voorbeelden is afgedrukte output (bv. een poster) ook mogelijk. Dit is moeilijker toegankelijk of duurzaam te maken. Hoe kijken jullie hiernaar?

Afgedrukte output is inderdaad een mogelijk valorisatieproduct dat als resultaat van een project kan ingeschreven worden. Binnen de kwaliteitscriteria lees je dat we belang hechten aan de duurzaamheid van onze valorisatieproducten. Deze afgedrukte output kan dan bijvoorbeeld in een klik-en-print versie aangeleverd worden zodat we deze ter beschikking kunnen stellen op de website. Er zal op deze manier dus zeker rekening gehouden worden met het duurzame karakter van de valorisatieproducten.

Jullie vermeldden dat er bijlagen mogen toegevoegd worden als de woordlimiet niet volstaat. Hoe ver mag dat gaan? Bibliografie? Publicatielijst? CVs...?

Als er bijlagen toegevoegd worden aan het aanvraagdocument staat ook telkens duidelijk in het aanvraagdocument welke bijlagen het zijn en motiveer je kort wat de meerwaarde van de bijlage betreft. Je kiest je bijlagen dus zeer bewust. Het is niet noodzakelijk om bijlagen toe te voegen aan je dossier.

Kunnen niet-Vlaamse partners mee opgenomen worden in het consortium?

Dat kan inderdaad. De valorisatieproducten die met behulp van deze projectoproep ontwikkeld worden, moeten wel voldoen aan de kwaliteitscriteria van Leerpunt. Hierin staat o.a. omschreven dat de valorisatieproducten opgesteld zijn in gemeenschappelijke en herkenbare onderwijstaal. In het geval van de Vlaamse context is dit dus het Nederlands.

Valorisatieprojecten houden rekening met een dubbele financiering. Er kunnen namelijk geen valorisatieproducten ontwikkeld worden waarvoor reeds financiering werd aangevraagd. Wat met projecten vanuit de Vlaamse Overheid waarin de tijd te kort bleek om het valorisatieproduct af te werken? Komen deze wel nog in aanmerking?

Zeer specifiek, en enkel, voor onderzoeksprojecten van de Vlaamse Overheid kan een nota aangevraagd worden bij de opdrachtgever van het onderzoeksproject als deze situatie zich voordoet. Zij zullen dan een nota opstellen waarin ze bevestigen dat het onderzoeksproject afgerond is, maar dat er omwille van beschreven omstandigheden, geen ruimte was voor het ontwikkelen van een valorisatieproduct.

Als deze nota ontvangen werd, kan je deze toevoegen aan de projectaanvraag en wordt dit in rekening gebracht. Er zal dan geen sprake zijn van dubbele financiering.

We hebben verschillende onderzoeken over verschillende thema's. Hoeveel aanvragen mag je indienen?

In principe zit er geen limiet op het aantal valorisatieprojecten dat je kan aanvragen. Het is wel belangrijk om te weten dat (1) de valorisatieoproep jaarlijks zal terugkeren, en (2) dat verschillende valorisatieproducten ontwikkelen binnen één onderzoekstopic kan en er hier geacht wordt dat er per onderzoeksthema één aanvraag ingediend wordt. Slim bundelen van onderzoek kan en mag dus zeker.

Als je indient met een consortium, gaat het budget dan naar één partner of kan het verdeeld worden?

Vanuit Leerpunt zal het budget toegekend en uitbetaald worden aan één instelling of organisatie. Deze instelling of organisatie werpt zich in de projectaanvraag op als promotor. Hoe het budget nadien ingezet wordt en/of het budget verdeeld wordt onder verschillende partners is te bekijken binnen het valorisatieproject. Hierover worden geen regels vastgelegd. Het is enkel belangrijk dat het aangevraagde bedrag verantwoord wordt en met deze verantwoording wordt rekening gehouden tijdens het beoordelingsproces. We raden aan als je in partnerschap indient een samenwerkingsovereenkomst op te stellen waarin jullie de onderlinge afspraken vastleggen.

Is overhead op het budget toegelaten bij deze oproep?

Er wordt een maximum van 10% overhead toegestaan, berekend over eigen loon- en werkingskosten niet op prestaties van derden. Dit wordt ook vermeld in het aanvraagformulier.